

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра спорту і спортивних ігор

Дипломна робота (проект)
магістра

з теми: **«УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ
КВАЛІФІКОВАНИХ БАСКЕТБОЛІСТІВ ЗАСОБАМИ ПЕДАГОГІЧНОГО
КОНТРОЛЮ»**

Виконав: студент 2 курсу, групи FKS1-M21
спеціальності 017 Фізична культура і спорт
Сліпчук Владислав Володимирович

Керівник: **Ліщук В. В.**, доцент

Консультант: **Клюс О. А.**, кандидат наук з
фізичного виховання та спорту, старший
викладач

Рецензент: **Прозар М. В.**, кандидат наук з
фізичного виховання та спорту, доцент

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ОДНА З ОСНОВНИХ ЛАНОК У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ.....	7
1.1. Спортивне тренування баскетболістів	7
1.2. Характеристика техніко-тактичної підготовки кваліфікованих баскетболістів	11
1.3. Фізичні навантаження та їх дозування баскетболістів	15
1.4. Особливості змагальної діяльності у баскетболі	19
1.5. Види педагогічного контролю у спортивній підготовці.....	24
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	31
2.1. Методи дослідження	31
2.2. Організація дослідження	36
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ ЗА ТЕХНІКО-ТАКТИЧНОЮ ПІДГОТОВЛЕНІСТЮ КВАЛІФІКОВАНИХ БАСКЕТБОЛІСТІВ	37
3.1. Структура та зміст техніко-тактичної підготовки протягом річного навчально-тренувального циклу.....	37
3.2. Контроль за техніко-тактичною підготовленістю у процесі тренувальних занять.....	40
3.3. Контроль за техніко-тактичною підготовленістю у процесі змагальної діяльності	44
ВИСНОВКИ	46
ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	55
ДОДАТКИ	62

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ТТД – техніко-тактична дія.

ЩТЗ – щільність тренувального заняття.

ЧСС – частота серцевих скорочень.

АМ – аеробні можливості.

МСК – максимальне споживання кисню.

ЖЄЛ – життєва ємкість легень.

Ккал – кілокалорії.

л – літр.

мл – мілілітр.

хв. – хвилина.

с – секунда.

л/хв. – літрів на хвилину

уд/хв. – ударів на хвилину.

ХУУП – Хмельницький університет управління і права.

ЗВО – заклад вищої освіти.

ВСТУП

Актуальність теми. Баскетбол – один із самих динамічних видів спорту, який постійно переживає суттєві зміни у зв'язку з новими реаліями і проблемами та з урахуванням глобальних процесів, що відбуваються у сучасному спортивному світі.

Високий рівень досягнень у сучасному баскетболі обумовлює необхідність постійного удосконалення всіх сторін підготовки спортсменів і в першу чергу техніко-тактичної, яка забезпечує їх інтегральний прояв у ході змагань [64; 69].

Реалізація процесу навчання й управління, стосовно підготовки кваліфікованих баскетболістів, вимагає в числі інших важливих чинників наявність чіткого уявлення про структуру техніко-тактичної підготовленості, методи вивчення техніко-тактичних знань і вмінь, що зумовлюють рівень спортивної майстерності та відповідну систему контролю, яка дозволяє спрямовувати і коректувати весь процес підготовки.

Діяльність тренера баскетбольної команди пов'язана з пошуком, аналізом та практичним використанням об'єктивної наукової інформації. Основне завдання, яке постає перед сучасною спортивною наукою – визначення закономірної науково-методичної основи системи підготовки, яка б виходила за рамки інтуїтивних рішень. Одною з умов розв'язання поставленого завдання є застосування у навчально-тренувальний процес усіх видів контролю, що дозволить визначити вихідний стан підготовленості та динаміку його розвитку протягом певного етапу підготовки. Успішне здійснення спортивного тренування багато в чому залежить від правильного контролю за підготовленістю баскетболістів [6; 10]. Водночас спостереження за практичною роботою тренерів окремих команд високої кваліфікації показали, що тренери зазвичай покладаються на інтуїцію та досвід і зневажливо ставляться до можливості отримати точну кількісну інформацію про різні сторони підготовленості баскетболістів, що ускладнює пошуки раціональних шляхів побудови тренувального процесу, стримує темпи зросту спортивної майстерності.

У працях фахівців з баскетболу висвітлено питання контролю за підготовленістю, проте в основному це стосується юних баскетболістів [12; 16]. Більшість науковців присвячують свої дослідження вивченню фізичної підготовки і відповідного контролю фізичних якостей [17; 32; 38]. Роботи присвячені дослідженню техніко-тактичної підготовки не розкривають всіх аспектів технології педагогічного контролю [40; 42; 50].

Отже, актуальність дослідження зумовлена з одного боку, значущістю контролю у навчально-тренувальному процесі, з іншого – відсутністю теоретично обґрунтованої системи тестів для визначення рівня техніко-тактичної підготовленості кваліфікованих баскетболістів на різних етапах річного циклу підготовки.

Об'єкт дослідження – навчально-тренувальний процес кваліфікованих баскетболістів.

Предмет дослідження – техніко-тактична підготовка кваліфікованих баскетболістів.

Мета роботи полягає у науковому обґрунтуванні системи різних видів контролю техніко-тактичної підготовки кваліфікованих баскетболістів.

Відповідно до мети передбачалося розв'язання наступних **завдань**:

1. Систематизувати теоретико-методичні основи контролю в системі спортивної підготовки.

2. Вивчити структуру і зміст техніко-тактичної підготовки та особливості її прояву в умовах змагальної діяльності кваліфікованих баскетболістів у річному навчально-тренувальному циклі

3. Визначити особливості різних видів контролю у процесі річної підготовки кваліфікованих баскетболістів.

4. Виокремити комплекс тестових вправ для контролю за техніко-тактичною підготовленістю у процесі поточного та етапного педагогічного контролю.

Практичне значення одержаних результатів:

1. Розроблено науково обґрунтовану програму контролю техніко-тактичної підготовки у навчально-тренувальному процесі кваліфікованих баскетболістів.

2. Розроблено практичні рекомендації щодо вдосконалення всіх видів контролю за техніко-тактичною підготовкою у процесі безпосередньої підготовки до змагань.

Результати дослідження можуть бути використані під час проведення поточного та етапного контролю груп підвищення спортивної майстерності дитячо-юнацьких спортивних шкіл і студентів – гравців команд закладів вищої освіти.

Апробація результатів дослідження відбувалась під час щорічної звітної наукової конференції студентів, магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський 29-30 березня 2022 року) та на засіданні кафедри спорту і спортивних ігор.

Структура і обсяг дипломної роботи. Дипломна робота складається з переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел та додатків. Вона викладена на 66 сторінках друкованого тексту, містить 5 таблиць, 9 рисунків. Список літератури включає 74 джерела.

ВИСНОВКИ

1. Аналіз і узагальнення спеціальної наукової літератури засвідчив, що ефективне управління підвищенням спортивно-технічної майстерності кваліфікованих спортсменів на всіх етапах, визначення відповідності між системою річної підготовки та особливостями змагальної діяльності в обраному виді спорту повинно опиратися на дані про основні закономірності становлення спортивно-технічної майстерності, що в свою чергу пов'язані з визначенням вікових кваліфікаційних змін структури і змісту змагальної діяльності і визначення чинників, які забезпечують її високу ефективність на етапах багаторічної підготовки, з розробкою методик контролю за основними сторонами підготовки, які дають можливість отримати своєчасну та надійну оцінку підготовленості для внесення певних корекцій у план підготовки до змагань.

2. Тренувальний процес, пов'язаний з вивченням техніко-тактичних прийомів спортсменами, тісно переплітається з вихованням морально-вольових якостей, підпорядкованих суспільній поведінці, розвитком розумових здібностей. Все це об'єднується у загальну і спеціалізовану підготовку.

3. Техніко-тактична підготовка кваліфікованих баскетболістів поєднує техніку (комплекс послідовних і одночасних рухів окремих частин тіла, що характеризуються визначеною раціональною амплітудою, темпом, ритмом, напрямком) та тактику (цілеспрямовані узгоджені дії гравців команди, що спрямовані на досягнення перемоги у конкретному матчі).

4. Одним із головних засобів контролю за техніко-тактичною підготовкою на сучасному етапі є система педагогічних тестів і контрольних нормативів, що дає змогу тренеру визначити ступінь оволодіння технічними прийомами, їхню стабільність та ефективність. На основі отриманих даних можна виявити недоліки у системі планування процесу тренування і більш раціонально її перебудувати.

5. Відповідно до типів стану спортсмена розрізняють три види педагогічного контролю – етапний, поточний, оперативний як складові комплексного педагогічного контролю.

6. Визначена структура техніко-тактичної підготовки кваліфікованих баскетболістів. У структурі техніко-тактичної підготовки спостерігається тенденція до збільшення кількості годин упродовж підготовки до змагань та участі у них.

У річному циклі на цей вид підготовки відводиться у підготовчому періоді 40 % загального часу, змагальному 45 % часу, перехідному 15 %. Розподіл годин на підготовчому етапі має такий вигляд: загально-підготовчий етап – 20 %, спеціально-підготовчий – 35 %, передзмагальний – 45 % від загального часу годин.

7. Встановлений зміст техніко-тактичної підготовки кваліфікованих баскетболістів. До нього відносяться спеціальні, спеціально-підготовчі та ігрові вправи для удосконалення спортивної майстерності.

8. У процесі змагальної діяльності проводилися спостереження за проявом основних техніко-тактичних дій кваліфікованих баскетболістів, у результаті чого були отримані наступні результати: ефективність штрафних кидків – 59,9 %, кидків з дальньої відстані – 31,1%, кидків з середньої відстані – 36,9 %, швидкого прориву 51,7 %, кількість застосування швидкого прориву за гру – 10,9 разів.

9. Головними особливостями поточного педагогічного контролю є тестування техніко-тактичної підготовленості баскетболістів наприкінці малих та середніх циклів тренування відповідно до обсягу і специфіки завдань, що вирішуються під час тренування.

Етапний контроль дозволяє визначити рівень техніко-тактичної підготовленості баскетболістів у результаті завершення відносно тривалих термінів підготовки, його показники визначають спрямованість підготовки на наступний період.

10. Основною умовою використання тестів у навчально-тренувальному процесі кваліфікованих баскетболістів є обдуманий і аргументований їх вибір. Тести мають бути науково обґрунтованими і відповідати вимогам теорії тестів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ал Фартуси М. А. М. Л. Б., Сушко Р. О. Функциональные резервы повышения технико-тактического мастерства баскетболистов. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Сер. 15. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. Вип. 8 (63) 14. С. 170-176.
2. Артеменко Т. Г. Відбір баскетболістів на етапі початкової підготовки з урахуванням їх особистісних особливостей [автореферат]. Київ : НУФВСУ; 2010. 20 с.
3. Артюх В. М. Баскетбол. Львів : Піраміда, 1996. 142 с.
4. Бабушкін В. З. Баскетбол у ВУЗі: Навч. посібник для вузів. Х. : Основа, 1991. С.131-154.
5. Базілевський А. Г. Індивідуальна тактична підготовка юних баскетболістів у річному циклі тренування з використанням інтерактивних технологій [автореферат]. Київ: НУФВСУ; 2012. 24 с.
6. Безмилов М. М., Шинкарук О. А. Оцінка змагальної діяльності баскетболістів високого класу в ігровому сезоні : монографія. К., 2013. 144 с.
7. Бойко Я. С, Кравчук Є. В. Конспект лекцій з дисципліни «Баскетбол». Х. : ХНАМГ, 2009. 39 с.
8. Бондаренко В. М. Баскетбол. Івано-Франківськ : 1997. 120 с.
9. Бриль М. С. Индивидуализация в спортивных играх: трудности, опыт, перспективы. Теория и практика физической культуры. 2001. Выпуск 5. С. 32-33.
10. Вальтин А. И. Проблемы современного баскетбола. К. : Ін Юре, 2003. 150 с.
11. Вари П. 1000 упражнений игры в баскетбол: Пер. с французского. Общая редакция Л. Ю. Поплавского. К. : БК «Денди-Баскет», 1997. 210 с.
12. Власов А. М. Комплексный контроль физической подготовленности и морфофункционального состояния юных баскетболистов 12-15 лет : дис. канд. пед. наук : 13.00.04. М. : 2004 142 с.
13. Вовк С. И. Особенности долговременной динамики тренированности.

Теория и практика физической культуры. 2001. № 2. С. 28-31.

14. Вознюк Т. В. Навчаючі програми з техніки гри в баскетбол. Словник баскетбольних термінів. Методичний посібник. Вінниця : ВДПУ, 2006. 32 с.

15. Вознюк Т. В. Підготовка баскетболісток на передзмагальному етапі. Вінниця : ВДПУ, 2005. 80 с.

16. Волков Л. В. Основи спортивної підготовки дітей і підлітків : навч. посіб. К. : Вища школа, 1993. 242 с.

17. Годик М.А., Скородумова А. П. Комплексный контроль в спортивных играх. М. : Советский спорт, 2010. 330 с.

18. Гомельський А. Я. Баскетбол : секрети майстерності: 1000 баскетбольних вправ. К. : Здоров'я, 1997. 150 с.

19. Гомельський А. Я. Библия баскетбола. М., 2004. 215 с.

20. Горбуля В. Б., Горбуля В. О., Єсіонова Г. О. Баскетбол : техніка гри в нападі та методика навчання. Запоріжжя. ЗНУ 2007. 96 с.

21. Горбуля В. Б., Горбуля В. О., Бессарабов М. С. Навчання прийомів техніки гри в баскетбол. Запоріжжя. ЗНУ. 2008. 98 с.

22. Дорошенко Э. Ю. Теоретико-методические основы управления технико-тактической деятельностью в командных спортивных играх : дис. д-ра наук по физ. воспитанию и спорту : 24.00.01; МОНУ ; НУФВСУ. Киев, 2014. 458 с.

23. Дубенчук А. І. Баскетбол : Навчальний посібник. Харків : Ранок, 2010. 144 с.

24. Елевич С. Н. Особенности структуры соревновательного периода и специальной подготовленности баскетболистов высокой квалификации. Теория и практика физ. культуры. 2004. Выпуск 2. С 36-45.

25. Івченко О М. Комплексний контроль підготовленості баскетболістів на етапі попередньої базової підготовки [автореферат]. Дніпро : ПДАФКС; 2019. 24 с.

26. Івченко О. Контроль фізичної підготовленості баскетболістів на етапі попередньої базової підготовки. Спортивний вісник Придніпров'я. 2015. № 3. С. 58-62.

27. Івченко О. М. Обґрунтування контролю змагальної діяльності баскетболістів на етапі попередньої базової підготовки. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. Вип. 3К (123). С. 182-186.

28. Козина Ж. Л. Индивидуализация подготовки спортсменов в игровых видах спорт : Монография. Харьков, 2009. 396 с.

29. Костюкевич В. М., Врублевський Є. П., Вознюк Т. В. Теоретикометодичні основи контролю у фізичному вихованні та спорті: монографія [та ін.]; за заг. ред. В. М. Костюкевича. Вінниця ТОВ «Планер», 2017. 191 с.

30. Костюкевич В. М. Дипломна робота: структура, зміст, методика написання. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2005. 213 с.

31. Костюкевич В. М. Спортивна метрологія: навчальний посібник для студентів факультетів фізичного виховання педагогічних університетів. Вінниця : «Вінниця, ВДПУ», 2001. 183 с.

32. Костюкевич В. М. Теоретико-методичні аспекти тренування спортсменів високої кваліфікації : навч. посібник. Вінниця: Планер, 2007. 272 с.

33. Круцевич Т. Ю, Воробйов М. І, Безверхня Г. В. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків та молоді. Київ : Олімпійська література; 2011. 224 с.

34. Лаврін Г. З. Технологія навчання учнів гри в баскетбол : навчальний посібник. Тернопіль : Тайп, 2013. 156 с.

35. Латишкевич Л. А., Турчин И. Е., Маневич Л. Р. Баскетбол. К. : Здоровье, 1988. 180 с.

36. Левенець О. Рухливі ігри та естафети з елементами баскетболу у школі. Здоров'я та фізична культура. 2010. № 33. С. 3-12.

37. Леонов А. Д., Малый А. А. Баскетбол. К. : Рад. шк., 1989. 104 с.

38. Максименко И. Г. Планирование и контроль тренировочного процесса в спортивных играх. Луганск: Знание, 2000. 276 с.

39. Максименко І. Г. Теоретико-методичні основи багаторічної підготовки юних спортсменів у спортивних іграх [автореферат]. Київ : НУФВСУ; 2010. 44 с.

40. Максименко Г. Н., Максименко И. Г. Исследование структуры физической, технической и игровой подготовленности спортсменов, специализирующихся в спортивных играх. Олимпийский спорт и спорт для всех: IX междунар. науч. конгресс: тезисы докл. Киев, 2005. С. 383.

41. Максименко Г. Н., Бочаров Т. П. Теоретико-методические основы подготовки юных баскетболистов. Луганск : Альма-матер, 2007. 394 с.

42. Маслов В. Н., Павленко Є. Ю. Модельні характеристики техніко-тактичних дій чоловічих команд в баскетболі. Актуальні проблеми фізичної культури і спорту: зб. наук. Праць. Київ, 2004. Випуск 4 С. 110-114.

43. Мітова О. О. Дослідження рівня технічної підготовленості баскетболістів при переході в команди високого класу. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: Зб. наук. праць О. О. Мітова. Луцьк, 2002. Т. 2. С. 180-83.

44. Мітова О.О., Івченко О. М. Інтегральна підготовленість баскетболістів 12-13 років та її контроль на етапі попередньої базової підготовки. Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту різних груп населення: Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Том II (23-24 квітня, 2015 р. м. Суми) С. 188-191.

45. Мітова О. О., Івченко О. М. Сучасний стан контролю рівня інтегральної підготовленості баскетболістів на етапі попередньої базової підготовки. Спортивний вісник Придніпров'я. Науково-практичний журнал. № 3. 2014. С. 72-76.

46. Мітова О. О. Концепція формування системи контролю в процесі багаторічного удосконалення у командних спортивних іграх. Фізична культура спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць випуск 1. Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського, Житомирський державний університет імені Івана Франка. Під ред. В. М. Костюкевича. Вінниця : ТОВ «Планер», Випуск № 1. 2016. С. 353-359.

47. Мітова О. О., Сушко Р. О. Методи наукових досліджень у баскетболі [друге видання, доповнене та перероблене]. Дніпро: ТОВ підприємство «Дріант», 2021. 266 с.

48. Мітова О. О., Сушко Р. О. Тестування баскетболістів (навчальний посібник для студентів, викладачів, тренерів). Дніпропетровськ : Інновація; 2016. 140 с.

49. Мітова О. О. Теоретико-методичні основи контролю в командних спортивних іграх в процесі багаторічного вдосконалення. Київ: НУФВСУ; 2021. 44с.

50. Мітова О. Уніфікований алгоритм комплексного контролю підготовленості спортсменів у командних спортивних іграх. Наука в олімпійському спорті. 2019; 2:16-28.

51. Мозола Р. С., Приступа Є. Н., Вацеба О. М. Індивідуальне тренування баскетболістів. Методичний посібник для тренерів, вчителів загальноосвітніх шкіл, спортсменів та студентів спеціальних навчальних закладів. Львів, 1993. 90 с.

52. Наумчук В. І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм : Навчальний посібник. Тернопіль : Астон, 2017. 180 с.

53. Озолин Н. Г. Настольная книга тренера: Наука побеждать. М. : ООО «Издательство Астрель» : ООО «Издательство АСТ», 2003. 863 с.

54. Осіпов В. М. Комплексний контроль у системі управління тренуваністю спортсменів у ігрових видах спорту. Спортивные игры. 2015;11:134-9.

55. Основи управління підготовкою юних спортсменів. За ред. М. Я. Набатнікової. К. : Олімпійська література, 2005. 280 с.

56. Пасічник В. Теорія і методика викладання баскетболу : навч. посіб. Львів : ЛДУФК, 2015. 78 с.

57. Педагогическое физкультурно-спортивное совершенствование: Учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. Заведений. Ю. Д. Железняк, В. А. Кашкаров, И. П. Кравцевич и др. М. : Академия, 2002. 384с.

58. Платонов В. М. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения : учебник [для тренеров] : в

2 кн. К. : Олимп. лит., 2015. Кн. 2. 2015. 752 с.

59. Поплавский Л. Ю. Баскетбол. К. : Олимпийская литература, 2004. 446 с.

60. Спортивні ігри: навч. посібник [для студ. факультетів фіз. культури педаг. вищ. навч. закладів]: у 2 томах [під ред. Ж. Л. Козіної]; Том 1: Загальні основи теорії і методики спортивних ігор. Харків: вид-во «Точка», 2010. 200 с.

61. Спортивные игры : совершенствование спортивного мастерства: Учебник для студ. высш. учеб. заведений. Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнов, В. П. Савин и др. М. : Академия, 2008. 400 с.

62. Спортивные игры : техника, тактика обучения : Учебник под ред. Ю. Д. Железняк, Ю. М. Портнова. М. : Академия, 2011. 520 с.

63. Сушко Р. О. Теоретико-методичні основи розвитку спортивних ігор в умовах глобалізації (на матеріалі баскетболу) [автореферат]. Київ: НУФВСУ; 2018. 40 с.

64. Сушко Р. О. Удосконалення змагальної діяльності на основі моделювання техніко-тактичних дій висококваліфікованих баскетболісток різного амплуа [автореферат]. Київ: НУФВСУ; 2011. 22 с.

65. Темченко В. А. Регистрация, обработка и анализ показателей соревновательной деятельности в спортивных играх. Физическое воспитание студентов творческих специальностей: сб. науч. тр. Харьков, 2006. № 2. С. 37-48.

66. Тучинська Т. А., Руденко Є. В. Баскетбол : навч.-метод. Посібник. Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. 95с.

67. Фураева Н.В. О факторах, определяющих структуру годичного соревновательно-тренировочного цикла в современном баскетболе. Теория и практика физической культуры. 2001. № 5. С. 28-31.

68. Хромаев З. М. Підготовка баскетболістів високої кваліфікації у мікроциклах змагального періоду: Автореф. дис. ... канд. пед. наук (24.00.01) К., 1997. 24 с.

69. Хромаев З. М., Поплавский Л. Ю., Защук Г. С. Тетрадь тренера по баскетболу. Киев, 2003. 128 с.

70. Хромаев З. М., Родионов А. В. Основы планирования подготовки

баскетболистов высокой квалификации : Методические рекомендации. К. : КГИФК, 1991. 28 с.

71. Цюпак Ю. Ю., Швай О. Д. Іваніцький Р. Б. Методика навчання основних технічних прийомів ігри в баскетбол : Методичні рекомендації. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки 2021. 65 с.

72. Шамардин В.Н. Значение индивидуальной подготовки в баскетболе. Спорт і наука в ХХІ столітті (проблеми, концепції та нові педагогічні технології): Збірник наукових праць В. Н. Шамардин. Дніпропетровськ, 2001. С. 16-19.

73. Шинкарук О. А., Мітова О. О. Система контролю підготовки початківців у командних спортивних іграх: проблемні питання та сучасні підходи. Спортивний вісник Придніпров'я. Науковопрактичний журнал. Дніпропетровськ : ПДАФКіС, № 1. 2017. С. 105-112.

74. Stiehler G., Konzag G., Dobler H. Sportspiele. Berlin : Sportverlag, 1988. P. 47.